

інтересів і забезпечення конкурентоспроможності національного туристичного продукту. Успішність функціонування національної туристичної галузі залежить, в основному, від ефективної системи управління та координації всіх компонентів туристичної привабливості: від туристичних ресурсів та інфраструктури до залучення інвестицій в їх розвиток та якісне обслуговування. Все це вимагає пошуку шляхів не лише покращення стану окремих складових туристичної привабливості, але й визначає необхідність комплексного пошуку заходів її підвищення та максимальної кооперації і координації всіх суб'єктів туристичного господарства.

#### **Список літератури:**

1. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс] – Режим доступу: [www.unwto.org](http://www.unwto.org)
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua)

**УДК 336.763.3**

**В. І. Крохмаль, А. С. Шиян**  
**студенти 4 курсу, фінансово-економічного факультету**  
**ДВНЗ «Київський національний економічний університет**  
**імені Вадима Гетьмана»**

**Н.к.: С. В. Красножон,**  
**к.е.н., доцент кафедри інвестиційної діяльності**

### **ЗАЛУЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ**

На основі існуючих наукових підходів щодо залучення підприємствами інвестиційних ресурсів запропоновано найбільш ефективні, інноваційні інструменти, які можуть використовувати суб'єкти господарювання.

Традиційні для України джерела і методи фінансування інвестиційних потреб, не в достатній мірі задовольняють потреби підприємств в

інвестиційних ресурсах. Через те пошук нових джерел інвестицій є актуальним для забезпечення інвестиційно-інноваційного розвитку .

Мето статті є визначення особливостей запровадження інноваційних фінансових інструментів залучення інвестицій для розвитку підприємств.

Інвестиційні ресурси підприємства за джерелами формування розподіляються на внутрішні (власні) та зовнішні (запозичені та залучені).

До внутрішніх традиційно відносяться прибуток, амортизаційні відрахування; до запозичених – банківські та бюджетні кредити, кошти, що отримані внаслідок випуску облігацій, інвестиційний лізинг, селенг.

До залучених відносяться кошти, одержані від емісії акцій та інших цінних паперів, що є свідченнями власності. З огляду на джерела формування інвестиційних ресурсів підприємства обирають наступні методи фінансування інвестиційних проектів: самофінансування, акціонування, боргове фінансування, фінансування за рахунок дотацій, змішане фінансування.

Отже, головну роль у формуванні механізму залучення інвестицій в провідних країнах відіграє ринок цінних паперів (фондовий ринок) з розвиненою інфраструктурою.

Невід’ємними учасниками цього ринку є посередники – недержавні пенсійні фонди, страхові компанії, інститути спільного інвестування: інвестиційні фонди, інвестиційні компанії тощо. Залучення інвестиційних ресурсів на фондовому ринку відбувається за допомогою різноманітних фінансових інструментів, які поділяються на концептуальні засоби – реалізація конкретних концепцій (теорія хеджування); фізичні засоби – інструменти (цінні папери) і процеси (електронна система торгівлі цінними паперами).

Наряду з традиційними фінансовими інструментами використовуються і розробляються нові з метою більш ефективного і безпечного залучення підприємствами коштів. З розробкою нових фондових інструментів і технологій пов’язаний новий напрямок наукових досліджень – фінансовий інжиніринг.

У вузькому розумінні фінансовий інжиніринг – це об'єднання або поділ (подрібнення) існуючих фінансових інструментів з метою створення нових фінансових інструментів.[1]. Виділяють такі складові фінансового інжинірингу:

- 1) формування інноваційних фінансових інструментів;
- 2) формування інноваційних фінансових процесів, які пов'язані не тільки з технологічним розвитком, але й з удосконаленням законодавчої бази;
- 3) формування інноваційних рішень і фінансових стратегій у процесі управління інвестиційною діяльністю корпорацій.

Отже, результатом фінансового інжинірингу є інноваційний фінансовий продукт: фінансовий інструмент, процес або стратегія.

Інноваційні фінансові інструменти, що обертаються на світовому фондовому ринку, більшість авторів поділяють на дві основні групи: деривативи та сконструйовані фінансові продукти. На українському фондовому ринку вони лише запроваджуються, тому деякі автори вважають їх інновацією [2].

Тобто, сконструйований продукт – цінний папір, сконструйований поєднанням первинного цінного паперу з одним або декількома похідними з метою зниження ризику, підвищення привабливості для інвестора та споживача капіталу.

Сконструйовані продукти можна поділити на три основні групи [3]:

- 1) гібридні цінні папери (численні індексні акції, депозитарні розписки на індекси S&P, SPDRs тощо);
- 2) структуровані продукти, які поєднують борговий та похідні фінансові інструменти: облігація+своп (облігація з плаваючою процентною ставкою, конвертована облігація зі змінною процентною ставкою); облігація+опціон (облігація з варантом, облігація з опціоном на кредитоспроможність, опціон на природні катаклізми, облігація з індексованою сумою основного боргу тощо); облігація+форвардний контракт (двохвалютні та нафтові облігації тощо);

3) сконструйовані продукти, які синтезують акції та деривативи: акція+своп (привілейовані акції з дохідністю, що змінюється); акція+опціон (конвертовані привілейовані акції, опціони на акції, індекси на акції тощо).

На наш погляд, в Україні величезний потенціал для адаптації до вітчизняних умов сучасних інноваційних фінансових інструментів і технологічних систем автоматизації роботи з ними, ефективність яких доведена міжнародною практикою. Світовий досвід показує, як кардинально може змінитися ринок під впливом нового фінансового інструменту.

Найпоширенішими у світі є такі фінансові інновації:

- 1) процентні і валютні свопи (*Interest-Rate and Cross Currency Swaps*);
- 2) базисні свопи (*Basis Swaps*);
- 3) кредитні дефолтні свопи (*Credit Default Swaps, CDS*);
- 4) облігації, забезпеченні борговими зобов'язаннями (*Collateralised Debt Obligation - CDO*);
- 5) кондуїти (*Asset-Backed Commercial Paper Conduits*);
- 6) сек'юритизація (*Securitisation*).

Із вище вказаного можна зробити слідуючі висновки: отже, запровадження інноваційних фінансових інструментів на фінансових ринках України та розширення можливостей їх ефективного використання пов'язані з необхідністю підвищення інвестиційної привабливості корпоративних цінних паперів, поліпшення правового оформлення відносин між емітентами (позичальниками) та інвесторами (кредиторами), сек'юритизації боргових зобов'язань, зниження інвестиційних і кредитних ризиків на ринках капіталу та посилення захисту прав інвесторів і кредиторів, удосконалення корпоративного управління, запровадження надійних фінансових інструментів для інвестування пенсійних активів та розміщення приватних коштів громадян, зміцнення довіри населення до фінансової системи.

### **Список літератури:**

1. Сохацька О.М. Біржова справа: підручник / О.М. Сохацька – 2-ге вид., змін. і доп. – Т.: Карт-бланш; К.: Кондор, 2008. 632 с.

2. Український фондовий ринок – 2011: впевненість, стійкість та зростання / Нац. комісія з цін. паперів та фонд. Ринку [електронний ресурс]. – Режим доступу [http:// – www.nssmc.gov.ua/activities/annual](http://www.nssmc.gov.ua/activities/annual).

3. Гайдук Л.А. Інноваційні фінансові інструменти залучення інвестицій / Фінанси України 2012 № 10. – с. 68 - 75.

**УДК 336.763.3**

**В. І. Крохмаль, А. С. Шиян**  
**студенти 4 курсу, фінансово-економічного факультету**  
**ДВНЗ «Київський національний економічний університет**  
**імені Вадима Гетьмана»**

**Н.к.: С. В. Онікієнко,**  
**д. е. н., професор кафедри інвестиційної діяльності**

## **МЕХАНІЗМИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ НА ОСНОВІ ІННОВАЦІЙ**

В умовах ринкових змін та динамічно мінливого зовнішнього, а також внутрішнього середовища, для кожного суб'єкта господарювання актуальним питанням сьогодення є забезпечення розвитку економіки за рахунок інвестиційних механізмів на основі інноваційних стратегій. Функціонування провідних компаній розвинених країн світу показує, що їх успіхи пов'язані саме з розробленням інноваційних стратегій і освоєння нових ідей. На сьогоднішньому етапі становлення розвитку економіки потребує впровадження стратегічних заходів інноваційного розвитку.

Розвиток економіки показує, що з метою інтеграції України у високотехнологічне конкурентне середовище, забезпечення створення в Україні конкурентоспроможного товару, укріплення конкурентних позицій на ринку, одержання прибутку, є налагодження механізму інвестування. Система механізмів фінансування інноваційних проектів передбачає внутрішні та зовнішні джерела інвестиційного забезпечення. До внутрішніх джерел фінансування відносять: